

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Novac Stanislav Xxxxx, născut la xxxxx, domiciliat
s. Xxxxx r-nul Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 17.06.2020 – 17.06.2021;
2. Instanța de apel : 06.08.2021 – 29.09.2021;
3. Instanța de recurs ordinar: 29.12.2021 – 02.02.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei din 17 iunie 2021, Novac Stanislav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 171 alin.(1) Cod penal, la închisoare pe un termen de 3 (trei) ani;
- art. 172 alin. (1) Cod penal, la închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Novac Stanislav pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate față de Novac Stanislav a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani, cu condiția că, în perioada de probațiune Novac Stanislav nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În temeiul art. 90 alin. (6) lit. a) Cod penal, Novac Stanislav a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

S-a încasat din contul lui Novac Stanislav în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă totală de 2530 (două mii cinci sute treizeci) lei.

2. Potrivit sentinței, prima instanță a constatat că, Novac Stanislav la 13.04.2019, aproximativ în jurul orelor 23:30 min, aflându-se în domiciliul lui Xxxxx

din sat. Xxxxx r-nul Xxxxx, urmărind scopul satisfacerii poftei sale sexuale, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, consecințele care pot surveni și dorind producerea acestora, profitând de imposibilitatea ultimei de a se apăra și de a-și exprima voința, prin constrângere fizică și psihică, a culcat-o forțat pe podeaua din bucătărie, unde s-a urcat deasupra ei, astfel întreținând cu ea forțat și contrar voinței sale un raport sexual în formă obișnuită.

Tot el, la 13.04.2019, aproximativ în jurul orelor 23:30 min, aflându-se în domiciliul lui Xxxxx din sat. Xxxxx r-nul Xxxxx, urmărind scopul satisfacerii poftei sale sexuale în formă perversă, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, consecințele care pot surveni și dorind producerea acestora, profitând de imposibilitatea ultimei de a se apăra și de a-și exprima voința, prin constrângere fizică și psihică, imediat după ce a întreținut cu ea un raport sexual în formă obișnuită, și-a satisfăcut față de ultima pofta sexuală în formă perversă.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Vrabie Iurie și inculpatul Novac Stanislav, solicitând casarea acesteia în partea pedepsei și anume, stabilind termenul de probațiune conform art. 90 Cod penal, 1 (un) an.

În motivarea apelului au invocat, că:

- în cancelaria Judecătoriei Sîngerei a fost înregistrată cererea părții vătămate Xxxxx de a fi încetat procesul penal în legătură cu împăcarea părților;

- inculpatul, Novac Stanislav recunoaște ilegalitățile comise și își exprimă regretul și scuzele față de partea vătămată;

- infracțiunile prevăzute de art. art. 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal, se atribuie la categoriile, pentru care, conform art. 109 Cod penal se poate înlătura răspunderea penală, fiind infracțiuni mai puțin grave din capitolul IV Cod penal, inculpatul nu are antecedente penale și în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal ca rezultat al împăcării. Totodată, condițiile pentru încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților de instanța de fond au survenit cu oarecare întârziere, iar instanța de apel nu poate aplica această procedură în conformitate cu Recomandarea nr 56 a CSJ "Cu privire la aplicarea art. 109 CP și 276 CPP în cazurile împăcării părților", dar circumstanțele noi apărute, în cumul cu criteriile pentru individualizarea pedepsei (condițiile de viață, și anume nevoia și necesitatea de a pleca la lucru după hotarele țării), permit instanței de apel de a micșora perioada de probațiune, stabilită conform art. 90 Cod penal, până la 1 (unu) an.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2021, a fost admis apelul comun al avocatului Vrabii Iurii și inculpatului Novac Stanislav, fiind casată parțial sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Novac Stanislav a fost considerat condamnat în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa cu închisoare pe termen de 3 (trei) ani. Novac Stanislav a fost considerat condamnat în baza art. 172 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa cu închisoare pe termen de 3 (trei) ani. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial i-a fost stabilit lui Novac Stanislav pedeapsa definitivă - închisoare pe un termen de 4 (patru) ani. În temeiul art. 90 Cod penal, a fost suspendată executarea pedepsei cu închisoare în

privința lui Novac Stanislav, cu stabilirea perioadei de probațiune de 1 (un) an. În rest, a fost menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat că, ținând cont de gradul de pericol social al infracțiunilor incriminate, faptele fiind săvârșită cu intenție directă, calificarea acestora nefiind contestată de către inculpatul Novac Stanislav, potrivit art. 16 Cod penal, acestea calificându-se ca infracțiuni mai puțin grave (art. 171 alin. (1), art. 172 alin. (1) Cod penal), în instanța de apel a recunoscut vina-circumstanță atenuantă, s-a căit sincer de cele comise, iar în afară de aceasta și de faptul că, ulterior pronunțării sentinței de către instanța de fond partea vătămată a depus cerere, prin care a solicitat încetarea procesului penal pornit în privința lui Novac Stanislav, deoarece s-a împăcat cu acesta, neavând careva pretenții nici materiale și nici morale față de el și nu dorește ca acesta să fie tras la răspundere penală, mai mult ca atât careva circumstanțe agravante la caz nu au fost reținute, instanța de apel a considerat că apelul urmează a fi admis, cu micșorarea perioadei de probațiune, în sensul dat fiind depusă și cererea de apel.

Instanța de apel a mai indicat că, practica judiciară demonstrează că pedeapsa prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, iar o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficient nici pentru corectarea infractorului nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, precum și de faptul că, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului, considerând că pedeapsa stabilită va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Reieșind din cele menționate, instanța de apel a concluzionat că, apelul comun depus de avocatul Vrabii Iurii și inculpatul Novac Stanislav urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în sensul descris.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea parțială a acesteia, cu menținerea sentinței, în latura aplicării art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului indică:

- instanța de apel, la aplicarea pedepsei inculpatului Novac Stanislav nu a luat în considerație gravitatea și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, pericolul infracțiunilor comise, gradul de agresivitate, modalitatea comiterii infracțiunilor, profitând de imposibilitatea părții vătămate de a se apăra și de a-și exprima voința, prin constrângere fizică și psihică;

- deși soluția instanței de fond nu a fost contestată de către procuror, consideră că, pedeapsa aplicată prin soluția instanței de fond este una prea blândă. Or, potrivit materialelor cauzei penale, inculpatul Novac Stanislav, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond nu a recunoscut vina de infracțiunile imputate;

- inculpatul Novac Stanislav în scopul și împiedicării efectuării unei urmăriri penale obiective și probării vinovăției lui de infracțiunile imputate a depus plângeri

și a contestat acțiunile organului de urmărire penală invocând diverse argumente;

-ulterior pronunțării sentinței, și după depunerea unei cereri de către partea vătămată, prin care ultima solicită o soluție de împăcare, inculpatului îi apare dorința de căință sinceră, muncă cinstită și purtare exemplară, solicitând instanței de apel micșorarea perioadei de probațiune aplicată de instanța de fond de la doi la un an;

- consideră că inculpatul Novac Stanislav nu a conștientizat și nu se căiește sincer de infracțiunile comise, nu a făcut pentru sine concluzii respective, iar prin micșorarea perioadei de probațiune pe termen de un an, instanța de apel a limitat considerabil termenul în care ultimul ar fi conștientizat cele comise.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427.

Așadar, în prezenta speță, reieșind din recursul declarat se atestă, că recurentul își întemeiază recursul declarat în baza pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Totodată, Colegiul penal constată din recursul declarat, că procurorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite. Astfel, cu toate că indică temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal reține că, prin sentință, inculpatul Novac Stanislav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza: art. 171 alin.(1) Cod penal, la închisoare pe un termen de 3 (trei) ani; art. 172 alin. (1) Cod penal, la închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni, în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Novac Stanislav pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate față de Novac Stanislav **a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani, sentință ce nu a fost contestată de procuror**, fiind contestată doar de către avocatul Vrabie I. și inculpatul Novac Stanislav. Prin decizia instanței de apel, în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, la fel ca și prima instanță, i-a fost stabilit inculpatului Novac Stanislav pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani. Totodată, **la fel ca și prima instanță a fost aplicat art. 90 Cod penal, fiind**

suspendată executarea pedepsei cu închisoare în privința lui Novac Stanislav, doar că a fost redusă perioada de probațiune pe termen de 1 (un) an. În rest, a fost menținută sentința.

Reieșind din textul recursului declarat de către procuror, se atestă că acesta contestă pedeapsa aplicată de către prima instanță, considerând-o prea blândă, cu toate că nu a declarat apel.

Prin urmare, instanța de recurs menționează, că în conformitate cu art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

În asemenea condiții, Colegiul conchide, că recursul ordinar declarat de către procuror în partea măsurii de pedeapsă aplicate inculpatului în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, de 4 (patru) ani închisoare și în partea soluției că, măsura de pedeapsă stabilită nu trebuie să fie executată de către inculpatul Novac S. și anume aplicarea art. 90 Cod penal, este inadmisibil ca vădit neîntemeiat, deoarece procurorul nu a utilizat calea ordinară de atac – apelul. Totodată, procurorul în recurs doar solicită menținerea sentinței, însă nu aduce argumente referitor la soluția instanței de apel de micșorare a perioadei de probațiune inculpatului Novac S. pe termen de 1 (un) an, ținând cont de circumstanțele cauzei, indicând doar faptul că, prin micșorarea perioadei de probațiune pe termen de 1 an, instanța de apel a limitat considerabil termenul în care ultimul ar fi conștientizat cele comise.

În atare situație, Colegiul penal respinge ca nefondate alegațiile recurentului și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

În această ordine de idei, relevante sunt dispozițiile art. 430 pct. (5) Cod de procedură penală, care stipulează că cererea de recurs trebuie să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată, prevedere legală ce nu a fost respectată de către procuror, deoarece recursul ordinar declarat de către acesta nu conține motivele și argumentarea ilegalității hotărârii atacate sub aspectul cazului de casare invocat și soluției instanței de apel de micșorare a perioadei de probațiune inculpatului Novac S. pe termen de 1 (un) an, prin urmare Colegiul penal apreciindu-l ca unul declarat formal.

Totodată, în urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului penal, în prezenta speță, instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu a admis careva erori, reducând justificat perioada de probațiune inculpatului Novac S. pe termen de 1 (un) an.

La fel, din conținutul părții descriptive a deciziei, la capitolul micșorării perioadei de probațiune inculpatului, Colegiul penal reține că, instanța de apel a ținut cont de gradul de pericol social al infracțiunilor incriminate, faptele fiind

săvârșită cu intenție directă, calificarea acestora nefiind contestate de către inculpatul Novac Stanislav, potrivit art. 16 Cod penal, acestea calificându-se ca infracțiuni mai puțin grave (art. 171 alin. (1), art. 172 alin. (1) Cod penal), în instanța de apel a recunoscut vina-circumstanță atenuantă, s-a căit sincer de cele comise, iar în afară de aceasta și de faptul că, ulterior pronunțării sentinței de către instanța de fond partea vătămată a depus cerere, prin care a solicitat încetarea procesului penal pornit în privința lui Novac Stanislav, deoarece s-a împăcat cu acesta, neavând careva pretenții nici materiale și nici morale față de el și nu dorește ca acesta să fie tras la răspundere penală, mai mult ca atât careva circumstanțe agravante la caz nu au fost reținute, instanța de apel a considerat că apelul urmează a fi admis, cu micșorarea perioadei de probațiune, în sensul dat fiind depusă și cererea de apel.

Având în vedere toate circumstanțele cauzei în cumul, ținând cont de principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră, că instanța de apel just a conchis de a micșora perioada de probațiune inculpatului Novac S. pe termen de 1 (un) an.

În cele din urmă, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către procuror, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în partea dispoziției referitoare la modul de executare a pedepsei inculpatului.

Din considerentele expuse, Colegiul penal apreciază, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Novac Stanislav Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **02 februarie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie